

Správa o výsledku kontroly „Realizácie Operačného programu cezhraničnej spolupráce Poľska a Slovenskej republiky v rokoch 2007 – 2013“ v Ľubovnianskom múzeu – hrad v Starej Ľubovni

Kontrola bola vykonaná v súlade s Plánom kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „NKÚ SR“) na rok 2010.

Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť prípravu na čerpanie a čerpanie prostriedkov z Európskej únie (ďalej len „EÚ“) v rámci operačného programu cezhraničnej spolupráce Poľskej republiky a Slovenskej republiky (ďalej len „Program“) v novom programovom období.

Predmetom kontroly bolo postavenie, zodpovednosť a organizácia kontrolovaného subjektu v rámci implementácie Programu, charakteristika a realizácia projektu, vrátane uzatvorených zmlúv, vecného plnenia projektu, splnenia cieľov, financovania projektu a účinnosti riadiaceho a kontrolného systému.

Kontrola bola vykonaná v Ľubovnianskom múzeu – hrad v Starej Ľubovni, (ďalej len „Ľubovnianske múzeum“) za kontrolované obdobie 2007 – 2010.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Postavenie a pôsobnosť kontrolovaného subjektu

Ľubovnianske múzeum bolo v zmysle Programu, prioritnej osi II. Sociálny a ekonomický rozvoj, oblasť podpory 2. Ochrana kultúrneho a prírodného dedičstva oprávneným žiadateľom o podporu na spolufinancovanie projektu z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ďalej len „ERDF“). Na základe úvodnej výzvy na predkladanie projektov ako Vedúci partner (ďalej len „VP“) predložilo žiadosť o finančný príspevok na realizáciu projektu „Historické poznanie ako predpoklad prehlbovania spišského regionálneho povedomia“ (ďalej len „projekt“), ktorá bola zaregistrovaná na Spoločnom technickom sekretariáte v Krakowe (ďalej len „STS“) dňa 31.10.2008.

2. Charakteristika a popis projektu

Cieľom projektu je posilniť regionálnu identitu medzi obyvateľmi Spiša prostredníctvom prezentácie najnovších poznatkov o dejinách Spiša, prezentácia hradov Stará Ľubovňa a Niedzica, vydanie odborného zborníka z medzinárodnej konferencie a populárno-náučnej knihy o dejinách uvedených hradov. Projekt sa má realizovať prostredníctvom plánovaných aktivít od 01.07.2009 do 31.12.2011.

Projekt bol v súlade s úvodnou výzvou na predkladanie projektov a so základnými ukazovateľmi, cieľmi a oprávnenými aktivitami, stanovenými v Programe. Splňal kritéria cezhraničnej spolupráce medzi projektovými partnermi. Bol schválený Monitorovacím výborom na základe rozhodnutia zo dňa 19.03.2009.

3. Realizácia projektu

V súvislosti s realizáciou projektu na zabezpečenie jeho spolufinancovania Ľubovnianske múzeum ako VP uzatvorilo:

- Zmluvu o poskytnutí finančného príspevku na realizáciu projektu (ďalej len „Zmluva o poskytnutí FP“) s Ministerstvom regionálneho rozvoja Poľska ako Riadiacim orgánom (ďalej len „RO“) dňa 22.07.2009. Predmetom uvedenej zmluvy bolo určenie podmienok, za ktorých RO mal poskytnúť finančný príspevok z prostriedkov ERDF, schválený vo výške 50,66 tis. EUR.
- Zmluvu o poskytnutí finančného príspevku zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky (ďalej len „ŠR SR“) s Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR (ďalej len „MVRR SR“) ako poskytovateľom dňa 27.04.2010 za účelom spolufinancovania aktivít projektu, realizovaných slovenským VP do výšky 3,80 tis. EUR.

Lubovnianske múzeum v súlade s Programovým manuálom a Zmluvou o poskytnutí FP uzatvorilo s partnerom projektu – Muzeum – Zespół Zamkowy w Niedzicy dňa 14.08.2009 Partnerskú zmluvu v rámci Programu na realizáciu projektu (ďalej len „Partnerská zmluva“).

VP v zmysle Zmluvy o poskytnutí FP zodpovedal pred RO za implementáciu celého projektu a za všetky aktivity realizované partnermi projektu.

Lubovnianske múzeum ako VP v zmysle Programového manuálu a Partnerskej zmluvy vypracovalo do začatia kontroly tri čiastkové správy o postupe realizácie projektu a dve súhrnné správy o postupe realizácie projektu (ďalej len „súhrnná správa“).

Súhrnné správy boli vypracované oneskorene, a to 116 dní, resp. 154 dní po skončení monitorovacieho obdobia, z dôvodu nepredloženia čiastkových správ o postupe realizácie projektu poľským partnerom. V dôsledku toho nebol zabezpečený súlad s Príručkou pre prijímateľa k Programu (ďalej len „Príručka prijímateľa“), podľa ktorého za spracovanie a predloženie súhrnnej správy bol zodpovedný VP, ktorý ju mal spracovať a doručiť do 80 kalendárnych dní od skončenia monitorovaného obdobia na STS. VP tak nekonal v súlade so Zmluvou o poskytnutí FP, podľa ktorej bol povinný okrem iného dodržiavať legislatívu EÚ, národnú legislatívu a príslušné národné pokyny.

VP zabezpečil informovanosť verejnosti o aktivitách projektu prostredníctvom informačnej tabule, v regionálnej tlači a na internetovej stránke.

Dokumentácia, týkajúca sa dohôd o pracovnej činnosti, súvisiacich s realizáciou projektu, nebola označená prvkami, preukazujúcimi účasť ERDF na realizácii projektu. VP tým nekonal v súlade s Nariadením rady (ES) č. 1828/2006 z 08.12.2006, ktorým sa ustanovujú pravidlá pre implementáciu Nariadenia rady (ES) č. 1083, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o ERDF, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a nariadenia (ES) č. 1080/2006 Európskeho parlamentu a Rady o ERDF (ďalej len „Vykonávacie nariadenie“), Komunikačným plánom a Príručkou pre prijímateľa, podľa ktorých bol prijímateľ povinný dbať, aby všetky materiály a dokumenty používané počas procesu implementácie projektu spolufinancovaného z ERDF boli označené prvkami, ktoré jednoznačne preukazujú účasť Európskej únie na realizácii projektu.

Nezabezpečenie informovanosti v stanovenom rozsahu nebolo v súlade so Zmluvou o poskytnutí FP.

Lubovnianske múzeum v súlade so Zmluvou o poskytnutí FP monitorovalo a vyhodnocovalo dosiahnuté ukazovatele výstupu v správe o postupe realizácie projektu a v čiastkových správach. Plnenie hodnotiacich ukazovateľov odrážalo stav vo vecnom

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

plnení realizácie projektu. Podľa čiastkovej správy o postupe realizácie projektu k 21.04.2010 bol splnený jeden ukazovateľ z piatich.

Spolufinancovanie projektu z prostriedkov ERDF a zo ŠR SR bolo formou refundácie oprávnených nákladov projektu na základe certifikovaných výdavkov, pričom podľa Zmluvy o poskytnutí FP boli stanovené oprávnené náklady projektu nasledovne:

	Údaje podľa Zmluvy o FP		v tom: VP	
	Suma v tis. EUR	Podiel v %	Suma v tis. EUR	Podiel v %
Náklady celkom	59,60	100,00	38,00	100,00
- Účasť Spoločenstva (ERDF)	50,66	85,00	32,30	85,00
- Národné spolufinancovanie	8,94	15,00	5,70	15,00

Z celkových plánovaných oprávnených nákladov na projekt tvorili náklady VP 63,76 % a náklady poľského partnera projektu 36,24 %.

Lubovnianske múzeum k 21.04.2010 podľa čiastkových správ o postupe realizácie projektu vykázalo oprávnené výdavky celkom v sume 4,43 tis. EUR, tzn. 11,66 % z celkových oprávnených výdavkov projektu pre VP. Z uvedenej sumy boli v čase kontroly NKÚ SR v rámci 1. stupňovej kontroly preverené finančné prostriedky celkom v sume 4,11 tis. EUR, z toho boli na základe certifikátu uznané oprávnené výdavky v sume 3,99 tis. EUR.

Ku dňu ukončenia kontroly NKÚ SR (18.06.2010) boli čerpané finančné prostriedky z ERDF v sume 3,11 tis. EUR. Išlo o certifikované výdavky národným kontrolárom VP za obdobie 01.10.2008 do 26.10.2009, pričom tieto tvorili 9,63 % z plánovaných oprávnených nákladov VP, spolufinancovaných z ERDF. Partner projektu si nenárokoval žiadne výdavky.

V čase výkonu kontroly neboli VP poskytnuté finančné prostriedky zo ŠR SR.

Preverením oprávnenosti nárokových výdavkov VP kontrolou NKÚ SR, okrem nedostatkov zistených 1. stupňovou kontrolou, bol zistený postup v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi, a teda so Zmluvou o poskytnutí FP v nižšie uvedených prípadoch:

- dve dohody o pracovnej činnosti, uzatvorené so zamestnancom, ktorý bol štatutárnym zástupcom kontrolovaného subjektu, neboli za zamestnávateľa podpísané orgánom, ktorý ho vymenoval, čo bolo v rozpore so zákonom č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov,
- VP ako zamestnávateľ neprihlásil v troch prípadoch zamestnancov, vykonávajúcich práce súvisiace s realizáciou projektu na základe dohôd o pracovnej činnosti, do registra poisťencov pred vznikom pracovnoprávneho vzťahu najneskôr pred začatím výkonu práce, čo nebolo v súlade so zákonom č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.

Preukázateľnosť oprávnených výdavkov nebola zabezpečená v stanovenom rozsahu v prípade dvoch faktúr za ubytovanie účastníkov konferencie od 24.09.2009 do 27.09.2009, keď k nim neboli doložené presné zoznamy ubytovaných účastníkov vrátane zdôvodnenia

ubytovania, ale prezenčné listiny z konferencie. Uvedené bolo v rozpore s Pravidlami oprávnenosti výdavkov pre slovenských partnerov v rámci projektov spolufinancovaných z Programu (ďalej len „Pravidlá oprávnenosti výdavkov“).

V rámci kontroly postupov pri verejnom obstarávaní zákaziek v zmysle zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov neboli zistené nedostatky.

Ľubovnianske múzeum malo v kontrolovanom období stanovené postupy na vykonávanie vnútornej kontroly, ktoré boli upravené vo vnútornej smernici.

V prípadoch nárokových výdavkov, súvisiacich s realizáciou projektu z vlastných zdrojov, bola vykonaná predbežná finančná kontrola stanoveným spôsobom.

V kontrolovanom období okrem 1. stupňovej kontroly oprávnených výdavkov nebola vykonaná kontrola, resp. audit zo strany externých subjektov.

Zhrnutie

- vecná a finančná realizácia projektu ku dňu otvorenia kontroly vykazovala nízky stupeň rozpracovania, pričom schválené aktivity podľa časového a vecného harmonogramu boli plánované až v ďalšom období,
- kontrolovaný subjekt nevypracoval a nepredložil dve súhrnné správy v stanovenom termíne, čo bolo v rozpore s Príručkou pre prijímateľa,
- v prípade uzatvorených dohôd o pracovnej činnosti, nebola zabezpečená publicita v zmysle Vykonávacieho nariadenia a Príručky pre prijímateľa,
- v prípade dvoch uzatvorených dohôd o pracovnej činnosti so zamestnancom, ktorý bol štatutárnym zástupcom kontrolovaného subjektu, došlo k porušeniu zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov,
- v prípade uzatvorených troch dohôd o pracovnej činnosti, súvisiacich s realizáciou projektu, došlo k porušeniu zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov,
- preukázateľnosť oprávnených výdavkov nebola zabezpečená v stanovenom rozsahu v prípade dvoch faktúr za ubytovanie účastníkov konferencie, čo bolo v rozpore s Pravidlami oprávnenosti výdavkov,
- nedodržanie príslušných predpisov vo vyššie uvedených prípadoch nebolo v súlade so Zmluvou o poskytnutí FP,
- kontrolovaný subjekt má vytvorený riadiaci a kontrolný systém, pričom kontrolou neboli zistené nedostatky.